

İSİM

passwd – parola dosyası

AÇIKLAMA

passwd bir metin dosyasıdır. Sistem hesaplarının bir listesini tutar. Kullanıcı kimliği, grup kimliği, ev dizini, kabuk ve benzeri bilgileri ihtiva eder. Sıklıkla, her bir hesap için şifrelenmiş parolayı da içerir. Herkes tarafından okunma iznine sahiptir (pek çok uygulama bu dosyayı kullanır, mesela **ls**(1), kullanıcı ismi ile kullanıcı kimliğini birbirine eşlemek için kullanır) ama sadece süper kullanıcının yazma izni vardır.

Eski güzel günlerde, bu okuma izni ile ilgili büyük bir sorun yoktu. Herkes bu şifreli parolaları okuyabiliyordu ama iyi seçilmiş bir parolayı kırmak için yeterli donanım gücü yoktu ve kullanıcı grubu oldukça iyi niyetliydi. Günümüzde ise, pek çok kullanıcı gölgeli parola sistemini kullanmakta, `/etc/passwd` içinde parolanın yerinde bir `**` görünmekte ve şifreli parola `/etc/shadow` içinde saklanmaktadır. Bu dosya sadece süper kullanıcı tarafından okunabilir.

Gölgeli parolanın kullanılıp kullanılmadığına bakılmaksızın, pek çok sistem yöneticisi, şifrelenmiş parola alanında bir yıldız kullanır. Böylece bu kullanıcının bir parola kullanarak yetki almasını önler. (Yine de aşağıdaki **EK BİLGİ** (sayfa: 2) bölümüne bakınız.

Şayet yeni bir kullanıcı hesabı oluşturuyorsanız, ilk olarak parola alanına bir yıldız koyunuz, daha sonra **passwd**(1)komutu ile parolayı belirleyin.

Her satırda bir girdi yapılı ve her satır şu biçimdedir:

```
hesap:parola:UID:GID:GECOS:dizin:kabuk
```

Bu alanların açıklamaları şunlardır:

hesap

Kullanıcının sistemdeki adı. Büyük harf içermemelidir.

parola

Şifreli kullanıcı parolası veya bir yıldız işareti.

UID

Sayısal kullanıcı kimliği

GID

Bu kullanıcının sayısal birincil grup kimliği

GECOS

Bu alan seçime bağlıdır ve sadece bilgilendirme amacı ile kullanılır. Genellikle kullanıcının tam adı yazılır. GECOS'un anlamı General Electric Comprehensive Operating System'dir. General Electric'in büyük sistem bölümü Honeywell'e satıldığı zaman GCOS olarak yeniden adlandırılmıştır. Dennis Ritchie'nin bildirdiğine göre: "bazı zamanlar yazıcı çıktılarını veya toplu işleri GCOS makineye gönderiyoruz. Parola dosyasındaki gcos alanı \$IDENTcard için bilgileri biriktirme alanı olarak kullanılır. Zariflik olsun diye oraya konmamıştır."

dizin

Kullanıcının `$HOME` dizinidir.

kabuk

Sisteme girişte kullanılacak kabuk (belirtilmemişse `/bin/sh` kullanılır). Şayet olmayan bir uygulama belirtilirse, kullanıcı **login**(1) ile sisteme bağlanamaz.

EK BİLGİ

Şayet bir kullanıcı grubu oluşturmak istiyorsanız, Grup numaraları aynı olmak zorundadır ve `/etc/group` dosyasında bir girdisi olmalıdır. Aksi taktirde bir grup oluşturulmaz.

Şayet şifreli parola bir yıldız ile betimlenmişse, kullanıcı `login(1)`'i kullanarak bağlanamaz ama hala `rlogin(1)`'i kullanarak bağlanabilir, varolan bir süreci çalıştırabilir, `rsh(1)`, `cron(1)`, `at(1)` veya posta süzgeçleri üzerinden yenilerini başlatabilir. Kabuk alanını değiştirerek bir hesabı kapatmaya çalışmak da aynı sonucu verir ve ek olarak `su(1)` komutunun kullanımına izin verir.

İLGİLİ DOSYALAR

`/etc/passwd`

İLGİLİ BELGELER

`login(1)`, `passwd(1)`, `su(1)`, `group(5)`, `shadow(5)`.

ÇEVİREN

Yalçın Kolukısa <yalcink01@yahoo.com>, Ocak 2004

YASAL UYARI

Bu çevirinin telif hakkı yukarıda belirtilen çevirmen(ler)e aittir. Özgün belgenin telif hakkı ve lisans bilgileri varsa ve belge içinde belirtilmemişse belge sonunda belirtilmiş olacaktır. Bu çevirinin lisansı, özgün belge için belirtilmiş bir lisans varsa ve bu lisans çevirinin de aynı lisansa sahip olmasını gerektiriyorsa onunla aynıdır, yoksa GNU GPL lisansı ve her iki durumda da ek olarak aşağıdaki koşullar geçerlidir. GNU GPL lisansı <<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>> adresinden edinilebilir.

BU BELGE ÜCRETSİZ OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİLERİN VEYA KODLARIN NİTELİKLERİ İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGELERİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZIMNEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BELGELERİN KALİTESİ VEYA PERFORMANSI İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATA VEYA EKSİKLİKTEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİNİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.

Özgün belgedeki telif hakkı beyanı

Copyright (c) 1993 Michael Haardt (michael@morla.de),
Fri Apr 2 11:32:09 MET DST 1993

This is free documentation; you can redistribute it and/or modify it under the terms of the GNU General Public License as published by the Free Software Foundation; either version 2 of the License, or (at your option) any later version.

The GNU General Public License's references to "object code" and "executables" are to be interpreted as the output of any document formatting or typesetting system, including intermediate and printed output.

This manual is distributed in the hope that it will be useful, but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the GNU General Public License for more details.

You should have received a copy of the GNU General Public License along with this manual; if not, write to the Free Software Foundation, Inc., 59 Temple Place, Suite 330, Boston, MA 02111, USA.

Modified Sun Jul 25 10:46:28 1993 by Rik Faith (faith@cs.unc.edu)
Modified Sun Aug 21 18:12:27 1994 by Rik Faith (faith@cs.unc.edu)
Modified Sun Jun 18 01:53:57 1995 by Andries Brouwer (aeb@cwi.nl)
Modified Mon Jan 5 20:24:40 MET 1998 by Michael Haardt
(michael@cantor.informatik.rwth-aachen.de)

5 Ocak 1998

passwd(5)

Bu dosya (man5-passwd.pdf), belgenin XML biçiminin \TeX Live ve belgeler-xsl paketlerindeki araçlar kullanılarak PDF biçimine dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

19 Ocak 2007